

STARPTAUTISKS PĒTNIECĪBAS SEMINĀRS

NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

NACIONĀLĀS UN SUBJEKTĪVĀS TIESĪBAS

2015. GADA 29. JŪNIJĀ
10:00–17:00 «ZIRGU PASTĀ»
DZIRNAVU IELĀ 46, RĪGĀ

PROGRAMMA

9:30 DALĪBNIEKU REĢISTRĀCIJA

10:00 IEVADA UZRUNAS

Sanita OSIPOVA *Satversmes tiesas tiesnese, tiesību zinātņu profesore, Latvijas Universitāte*Daina TETERS *Filozofijas un semiotikas profesore, Latvijas Kultūras akadēmija*

10:30 PRIEKŠLASĪJUMI

Kristina KŪTMA
(Kristin KUUTMA)

NEMATERIĀLO TIESĪBU SAGLABĀŠANAS IESPĒJAMĪBAS: KOPIENA UN MANTOJUMA POLITIKA
(ANG. CONTINGENCIES IN MAINTAINING INTANGIBLE RIGHTS: COMMUNITY AND HERITAGE POLITICS)
Etnoloģijas profesore, Tartu Universitāte, Igaunija, UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma eksperte

Džaneta BLEIKA
(Janet BLAKE)

«KOPIENAS» UN TIESĪBAS PIEDALĪTIES, SAISTĪBĀ AR KULTŪRAS MANTOJUMU –
CIK TĀLU UNESCO 2003. GADA KONVENCIJA SNIEDZ ATBILDI?
(ANG. 'COMMUNITIES' AND THE RIGHT TO PARTICIPATE IN RELATION TO CULTURAL HERITAGE –
HOW FAR DOES UNESCO'S 2003 CONVENTION RESPOND TO THIS?)
Tiesību zinātņu asociētā profesore, Shahid Beheshti Universitāte, Irāna, UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma eksperte

Harieta DĪKENA
(Harriet DEACON)

MANTOJUMA SAGLABĀŠANA UN INTELĒKTUĀLĀ ĪPAŠUMA AIZSARDZĪBA: EIROPAS KONTEKSTA SPECIFIKA
(ANG. HERITAGE SAFEGUARDING AND INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION: THE SPECIFICITY OF THE EUROPEAN CONTEXT)
Neatkarīga konsultante, Apvienotā Karaliste, UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma eksperte

12:00 PUSDIENU PAUZE

13:00 PRIEKŠLASĪJUMI

Emilija TERJĒ
(Émilie TERRIER)

NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANA UN INTELĒKTUĀLAIS ĪPAŠUMS: JAUTĀJUMS PAR
PUBLISKO ĪPAŠUMU
(FR. SAUVEGARDE DU PATRIMOINE CULTUREL IMMATÉRIEL ET PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE : LE DOMAINE PUBLIC EN QUESTION)
Tiesību zinātņu doktorante, Puatjē Universitāte, Francija

Vadims MANTROVS *NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBA CAUR KVALITĀTES SHĒMU REGULĒJUMU*
Tiesību zinātņu lektors, Latvijas Universitāte

Kristians OTĒNS
(Christian HOTTIN)

NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS UN REĢIONI FRANCIJĀ: RADOŠUMS UN IZKLIEDE
(FR. PATRIMOINE CULTUREL IMMATÉRIEL ET RÉGIONS EN FRANCE : INVENTIVITÉ ET DISPERSION)
*Pilotpētījumu un zinātnes politikas departamenta vadītāja vietnieks, Kultūras mantojuma direkcija,
Kultūras un komunikācijas ministrija, Francija*

14:30 PAUZE

15:00 PRIEKŠLASĪJUMI

Noē VAŽNĒRS
(Noé WAGENER)

2003. GADA KONVENCIJA NO FRANCIJAS TIESĪBU VIEDOKĻA: VĒSTURISKA PERSPEKTĪVA
(FR. LA CONVENTION DE 2003 À L'AUNE DU DROIT FRANÇAIS : MISE EN PERSPECTIVE HISTORIQUE)
*Pēcdoktorantūras pētnieks, Politikas sociālo zinātņu pētījumu institūts, Nacionālais zinātniskās pētniecības centrs
(fr. Institut des Sciences sociales du Politique, Centre national de la recherche scientifique, ISP-CNRS), Francija*

Žeroms FROMAŽO
(Jérôme FROMAGEAU)

SALĪDZINOŠS SKATĪJUMS UZ PASAULES MANTOJUMA (1972) UN NEMATERIĀLĀ MANTOJUMA (2003)
KONVENCIJĀM
(FR. REGARD CROISÉ SUR LES CONVENTIONS CONCERNANT LE PATRIMOINE MONDIAL (1972) ET LE PATRIMOINE IMMATÉRIEL (2003))
*Starptautiskās asociācijas kultūras mantojuma tiesību un mākslas tiesību pētniecībai
(fr. Société internationale pour la recherche sur le droit du patrimoine culturel et le droit de l'art) prezidents*

Marija KORNI
(Marie CORNU)

NEMATERIĀLAIS MANTOJUMS KULTŪRAS TIESĪBĀS
(FR. PATRIMOINE IMMATÉRIEL DANS LE DROIT DE LA CULTURE)
*«Osmozes» projekta vadītāja Francijā, pētniece, Politikas sociālo zinātņu pētījumu institūts,
Nacionālais zinātniskās pētniecības centrs (ISP-CNRS), Francija*

16:30 DISKUSIJA

17:00 NOSLĒGUMS

PĒTNIECĪBAS SEMINĀRA VADĪBA

Dace BULA *Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta vadītāja*

Anita VAIVADE *«Osmozes» projekta vadītāja Latvijā, pētniece, Latvijas Kultūras akadēmija*

Starptautiskā pētniecības semināra darba valodas: latviešu,
franču un angļu valoda, ar sinhrono tulkojumu latviešu valodā.

Pētniecības seminārs ir atvērts visiem interesentiem, iepriekš reģistrējoties
(tālr. 67140175, e-pasts admin@lka.edu.lv vai elektroniski ej.uz/osmoze).

SADARBĪBAS PARTNERI UN ATBALSTĪTĀJI

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

JURISTA VĀRDS
Una lex — una iustitia omnibus

habitus
Latvijas kultūras tradīciju ilgtspēja *inovatīvā* vidē

INSTITUT FRANÇAIS
LETTONIE

STARPTAUTISKS PĒTNIECĪBAS SEMINĀRS

NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS NACIONĀLĀS UN SUBJEKTĪVĀS TIESĪBAS

2015. GADA 29. JŪNIJĀ
10:00–17:00 «ZIRGU PASTĀ»
DZIRNAVU IELĀ 46, RĪGĀ

IEVADS PROBLEMĀTĪKĀ

Lai gan nemateriālais kultūras mantojums kā fenomens ir skarts dažādu valstu tiesību tekstos vēl pirms UNESCO Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu tika izstrādāta un pieņemta 2003. gadā, nemateriālā kultūras mantojuma konceptualizācijas globālās norises ir nesens process, kas nācis kā atbilde uz spēcīgu starptautisku impulsu. Kaut arī nacionālā likumdošana var saglabāt tiešas atsaucis uz Konvencijā ietvertu starptautisko vienošanos par konceptiem un mantojuma saglabāšanas instrumentiem, tā var būt arī izteikti daudzveidīga attiecībā uz dažādiem tiesību aspektiem, kā arī izveidotajām un stiprinātajām saiknēm ar citām tiesību jomām.

Pētniecības seminārs ir aicinājums vērtēt nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas tiesiskos aspektus, par pamatu ņemot divus uzsvarus: (A) nacionālo tiesību sistēmu attīstību – attiecībā uz spēkā esošu tiesību tekstu grozījumiem, jaunu likumu pieņemšanu, vai arī apzinātu atturēšanos no likumdošanas, un (B) ar nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu saistītu subjektīvo tiesību noteikšanu, interpretāciju, piemērošanu un aizstāvību, kā arī attiecīgo tiesību turētāju definēšanu, vai tie būtu indivīdi, grupas vai kopienas – atsaucoties uz subjektu nošķirumu, kāds lietots Konvencijā –, vai arī citi tiesību subjekti. Pētniecības seminārā uzmanība būs vērsta it īpaši, lai arī ne tikai, uz Eiropas valstu pieredzi, atainojot reģionālas saiknes, kā arī nozīmīgas atšķirības valstu izstrādātajās pieejās un stratēģijās.

Pieminētie divi uzsvāri ir vispārējs ietvars, lai specifiskāk pievērstos nemateriālā kultūras mantojuma tiesību saiknēm ar citām tiesību jomām, inter alia, (a) kultūras un dabas mantojuma tiesībām, (b) vides tiesībām, (c) cilvēktiesībām un (d) intelektuālā īpašuma tiesībām. Diskusijā tādējādi aicināti piedalīties pētnieki ar interesi par nemateriālo kultūras mantojumu un tiesību zinātnēm, pievērsties nacionālajiem tiesību tekstiem, to saiknēm, interpretācijas un piemērošanas praksēm – administratīvi, jurisprudences formā vai attiecīgo kopienu, grupu vai indivīdu diskursā.

Starptautiskais pētniecības seminārs rīkots pētījuma projekta ietvaros, ar mērķi izstrādāt metodoloģiju, lai salīdzinātu valstu pieredzes – pieejas un stratēģijas – nacionālu, reģionālu vai lokālu tiesību instrumentu izstrādē un pilnveidē nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai. Diskusijas dalībnieki aicināti vērtēt un iztirzāt iespējami problemātiskos aspektus, kas ņemami vērā, lai noteiktu kritērijus valstu pieredžu salīdzinājumam. Metodoloģijas izstrāde balstīta tiesību filozofijas un tiesību semiotikas interesē par tiesību konceptu lietojumu, tāpat arī salīdzinošo tiesību apsvērumos, un tā ir atvērta arī cita veida analītiskam skatījumam, apliecinot starpdisciplināru pieeju kopīgai pētnieciskai virzībai.

PĒTNIECĪBAS PROJEKTS

Latvijas–Francijas zinātniskās sadarbības programmas « Osmoze » 2014/2015 atbalstīts Latvijas Kultūras akadēmijas un Politikas sociālo zinātņu pētījumu institūta, Nacionālās zinātniskās pētniecības centra (Francija) projekts « Pētniecības tīkla izveide nemateriālā kultūras mantojuma tiesību jomā ». Projekta dalībnieki: Francija | Marie CORNU, Jérôme FROMAGEAU, Catherine WALLAERT, Vincent NÉGRI, Christian HOTTIN, Noé WAGENER, Émilie TERRIER, WANG-HOUSTIN Li, Jean-Marc TRIGEAUD, Lily MARTINET; Latvija | Anita VAIVADE, Daina TETERS, Dace BULA, Līga ĀBELE.

« Osmoze » dpc.hypotheses.org/le-projet-osmose
« Habitus » habitus.lka.edu.lv

PĒTNIECĪBAS SEMINĀRA ORGANIZĒŠANA

Anita VAIVADE, Līga ĀBELE
sadarbībā ar priekšlasījumu sniedzējiem un institucionālajiem partneriem.